

tárhoz pontos magyar szójegyzék van csatolva, melyben a szövegnek sokszor nehézkesen olvasható szavai mai kiejtéssel vannak átírva, a mi a szótár szókészletének felhasználását nagyon megkönnyíti s az egyes szavak fölismerését a nem nyelvészek is rögtön lehetővé teszi.

Dr. Bartha József.

The Library Series. Edited by dr. Richard Garnett (of the *British Museum Library*).

Vol. 1. *The free library: its history and present condition.* By J. J. Ogle of Bootle Free Library. — Vol. 2. *Library Construction, architecture and fittings.* By F. J. Burgoyne, of the Tate Central Library, Brixton. — Vol. 3. *Library administration.* By J. Macfarlane of the British Museum Library — Vol. 4. *The prices of books.* By H. B. Wheatley of the Society of Arts. — London, George Allen 1897—1898. — Kis 8-rét. Egy-egy kötet ára 6 shilling net.¹

Azon dolgok után, amiket dr. Erdélyi Pál elmondott e folyóirat tavalyi folyamában a British Museumról és könyvtáráról részletesebben és angol könyvtárakról egyáltalában, nagyon rövidre szabhatom jelen ismertetést.

Ha olvasóink közül valaki bővebben akar megismerkedni az angol könyvtárak szervezetével, berendezésével stb., úgy tanulmányozza e kézikönyveket.

Igy pl. az első kötetben egy szakember, a Bootle Free Library könyvtárnoka röviden elbeszéli az angol »nyilvános szabad könyvtárak« intézményének történetét és jelen állapotát. Sohasem fogom elfelejteni azt a fölötte kellemes benyomást, melyet éreztem, midőn több mint husz év előtt Liverpoolban először léptem át egy ily nyilvános könyvtár küszöbét. Leesett szemeimről a hályog és azonnal tisztán láttam sok oly dolgot, melyet addig megbámultam Angliában, de meg nem magyarázhattam magamnak. Legujabb időben több helyen külön termeket rendeztek be az ifjuság számára s azért most az egyesült királyságban olvas és öntudatlanul is tanul. holtig mint a jó pap, apraja nagyja. Épül mindenfelé a sok iskola, nyilvános könyvtár, múzeum, képtár stb. és ugyanazon arányban egyik óriás tömlöcztelepet a másik után zárják be és rombolják le »pártolás hiánya miatt«. A régi Millbank-Prison helyén most a szép Tate-Gallery diszlik műkincseivel.

¹ Ha egy angol könyvnél nincsen világosan kitéve, hogy ára »net« úgy az illető munkát 25% árleengedéssel kaphatja meg bárki.

A sorozat második kötete, melyben könyvtárak szerkezete, építészete, felszerelése és butorzata vannak tárgyalva, annyira tele van tömve mindenféle hasznos tudnivalóval, utmutatással és jó tanácscsal, hogy lehetetlen egyet nem értenünk dr. Garnet itéletével (a kötetecskehez irt előszóban), miszerint jelen munka a könyvtártani irodalomban határozott nyereség. Szerző angol, amerikai, német és francia könyvtárak berendezésével, felszerelésével stb. ismerteti meg apró részletekben az olvasót. Pótléku hozzá tehetjük, hogy az épülfélben levő London Libraryban a szűk tér ügyesen van kiaknázva. A négy fal közötti tér tele van zsúfolva könyvekkel s mégis minden kötetet lajtorja nélkül érheti el az ember, épp úgy, mint a British Museumban, de jóval kevesebb térvesztegetéssel, az állványok, folyosók, padlók stb. könnyű vas, illetőleg acél vázból állnak s a könyvek mozgékony deszka-polczokon vannak elhelyezve, mely utóbbiak Chivers-féle »shelf-bracket«-eken nyugszanak s melyeknek helyzete a könyvek magasságához képest egy pár pillanatban könnyen megváltoztatható.

A harmadik kötetben a British Museum egy fiatal segédje röviden, de velősen előadja a könyvtárak adminisztrációjára vonatkozó dolgokat öt fejezetben. Ezek elsejében a könyvtári személyzetről, azok minősítéséről stb. értekeznek. A másodikban a könyvek beszerzéséről tárgyal, a harmadikban a katalogus vezetéséről, a negyedikben pedig a könyvek elrendezéséről. Végre az ötödikben »Access and preservation« czim alatt a könyvtárakat használó olvasó közönség érdekében mond el sok talpra esett dolgot és a könyvek konzerválásáról ír. Ezt a fejezetet, reméljük, el fogják olvasni egynémely német és más kontinentális könyvtárban, hol még sok fura nézet uralkodik a könyvtárak rendeltetését illetőleg, és hol az olvasó közönséget betolakodóknak tekintik a hivatalnokok. Kuriózum gyanánt fölemliti szerzőnk, hogy Ausztriában a *libri prohibiti* sorozatban találjuk a következő könyveket: *Leipziger Allgemeines Reichskommersbuch*, *Freeman's Essays in Mediaeval History*, *Goethe's Tagebuch*, *Mackay's Dichtungen*. De hát Ausztriában sok mindenféle furcsaságot követnek el.

Végre a negyedik kötetben a könyvek áráról van elmondva egy-két jó dolog.

Kropf Lajos.